

Plasmodiophora maritima, een gal op Triglochin maritima

door

C. DEN HARTOG
(Rijksherbarium, Leiden)

Tijdens een bezoek aan het Balgzand op 15 september 1970 werd op het schor tegenover De Kooy een totaal misvormd exemplaar gevonden van *Triglochin maritima* L. (fig. 1). In plaats van een basaal rozet van lijnvormige, aan de voet schedevormig verbrede bladen, had deze plant zich ontwikkeld tot een dikke groene knop, die mij enigszins aan een kleine, onrijpe lissenvrucht deed denken. De knop bleek bij nadere beschouwing te bestaan uit de zijdelings met elkaar gefascieerde, groen blijvende scheden. Aan de toppen van de afzonderlijke elementen bevonden zich nog rudimenten van de lijnvormige bladschijven, niet langer dan $\frac{1}{4}$ —1 cm en min of meer verdroogd. Zijdelings van de top van de knop stak een rudimentaire, totaal verdroogde bloeiaar van 2 mm lengte uit.

Een doorsnede aan de basis van deze gal toonde, dat de normale organisatie van het rhizoom totaal verstoord was. In een normaal rhizoom vindt men namelijk onder de éénlagige epidermis een dikke parenchymatische schorslaag, vervolgens een pericykel en tenslotte een centrale cylinder, waarin de vaatbundels zijn geconcentreerd. In de gal was deze differentiatie met uitzondering van de epidermis geheel verdwenen. Het inwendige van het rhizoom bestond uit parenchym met hier en daar een verspreide vaatbundel. In het parenchym werden overal grote groepen van sterk vergrote cellen opgemerkt; daarin bevonden zich de talrijke, bolvormige, hyaline, 7—8 μ diameter grote sporen van de boosdoener, *Plasmodiophora maritima* G. Feldmann, een vertegenwoordiger van de groep der *Plasmodiophorales*, waarvan de systematische positie tot op heden nog niet is vastgesteld (KARLING, 1968). De para-

Fig. 1. *Triglochin maritima* L., geheel misvormd door de aantasting van *Plasmodiophora maritima* G. Feldmann; nat. gr.

siet nestelt zich, volgens FELDMANN (1958) hoofdzakelijk in de rhizoomtop en verhindert door de verstoring der vascularisatie het uitgroeien hiervan, evenals de ontwikkeling van de okselknoppen en de bladen, die alle met elkaar samengroeien. Volgens haar heeft de plant na de infectie niet meer het vermogen om een inflorescentie te vormen. In mijn exemplaar was echter een rudimentaire bloeiaar aanwezig. Dit was in feite de enige discrepantie tussen het door haar beschreven materiaal en mijn plant.

Plasmodiophora maritima is tot dusverre slechts gevonden op een tweetal schorren in de omgeving van Roscoff (Bretagne), vanwaar zij door mevrouw Feldmann werd beschreven.

Literatuur

- FELDMANN, G., 1958. Une nouvelle espèce de Plasmodiophorale parasite du *Triglochin maritimum* L.: *Plasmodiophora maritima* nov. sp. *Rev. gen. Bot.* 65, p. 634—650, pl. vii—xii.
KARLING, J. S., 1968. *The Plasmodiophorales*, ed. 2. New York, London. I—XIII & 256 p.

Summary

The parasitic fungus *Plasmodiophora maritima* G. Feldmann, which causes a very characteristic gall on *Triglochin maritima* L., has been found on the Balgzand salt-marsh near Den Helder.